

KESTÄVÄÄ KASVUA JA TYÖTÄ
2014 - 2020
SUOMEN RAKENNERAHASTO-
OHJELMAN AVOIN ESR-HAKU
LÄNSI-SUOMESSA

14.6.2019 – 1.10.2019

Hakijan ohje

Sisältö:

1. Yleistä ESR-hausta
2. Erityistavoitekohtaiset täsmennykset
3. Ohjeita hakemuksen laatimiseen
4. Maakuntakohtaiset painotukset
5. Hankeamupäivät

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävä kasvu ja työ -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

1. Yleistä ESR-hausta

Keski-Suomen ELY-keskus avaa Euroopan sosiaalirahaston (ESR) hankehaun Länsi-Suomen alueella. Länsi-Suomen alueeseen kuuluvat Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnat. **Länsi-Suomen alueeseen luetaan tässä haussa myös Keski-Pohjanmaan maakunta.**

Hankkeita voidaan toteuttaa yhden maakunnan alueella tai ylimaakunnallisina.

Millaisia hankkeita voidaan rahoittaa?

Rahoitettavien hankkeiden on oltava Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman mukaisia. Ohjelma-asiakirja löytyy osoitteesta www.rakennerahastot.fi > Tietoa rakennerahastoista > Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -ohjelma. **Rahoitettavien hankkeiden toivotaan tukevan myös uuden hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamista.**

Rakennerahasto-ohjelman vastaavuuden lisäksi **hankehakemusten odotetaan olevan konkreettisia ja tarvelähtöisiä.** Hakemuksessa tulee kuvata selkeästi ja konkreettisesti ne toimenpiteet, joilla asetetut tavoitteet pyritään saavuttamaan. Hakijan tulee hakemuksessa myös pystyä selkeästi osoittamaan kehitettävien ratkaisujen uutuusarvo jo olemassa oleviin palveluihin ja toimintamalleihin. Useamman toteuttajan yhteishankkeessa on tärkeää huomioida, että hanketoimijoiden välinen työnjako on mietitty ja kuvattu selkeästi hankehakemuksessa. Myös muiden hakemuksessa mainittujen yhteistyötahojen kanssa on neuvoteltava ennen hakemuksen jättämistä ja näiden yhteystiedot on mainittava hakemuksessa (esim. mikäli TE-toimistolla, kauppakamarilla, yrittäjäjärjestöllä on roolia hankkeen toimenpiteiden mahdollistamisessa).

On hyvä muistaa, että ESR-rahoitus taipuu kevennettyjen kustannusmallien myötä myös pieniin ja nopeakestoisiin kokeiluhankkeisiin. Kannustamme hakijoita myös tällaisten riskipitoisempien ja konkreettisten kokeiluhankkeiden suunnitteluun ja hakemiseen.

Rakennerahasto-ohjelman toimintalinjoille ja niiden erityistavoitteille on asetettu tulos- ja tuotosindikaattoreita, jotka on esitetty ohjelma-asiakirjan liitteissä 2 ja 3. **Rahoitettavilta hankkeilta edellytetään, että ne tuottavat mitattavia tuloksia ja edistävät erityistavoitekohtaisten tulos- ja tuotosindikaattoreiden saavuttamista.**

Koska kyse on alueellisesta rahoituksesta, **hankkeiden on tuettava myös hankkeen toiminta-aluetta koskevien maakuntaohjelmiin kirjattuja tavoitteita ja painotuksia.** Tietoa maakuntaohjelmista löytyy osoitteesta www.rakennerahastot.fi > Länsi-Suomi (aluekartta sivun oikeassa laidassa) > Kehittämisen painopisteet, josta löytyvät linkit maakuntien sivuille.

Rahoitettavien hankkeiden toteutusaika on enintään kolme vuotta.

Rahoittaja pidättää oikeuden keskustella hanketoimijoiden kanssa myös erillisten hankeesitysten tarkoituksenmukaisesta yhdistämisestä.

ESR-hankkeissa voidaan toteuttaa myös kansainvälistä yhteistyötä muiden EU-maissa toimivien kehittäjätahojen kanssa mm. toimintojen kehittämisessä ja hyvien käytänteiden levittämisessä. Lisätietoa kansainvälisestä yhteistyöstä ESR-hankkeissa antaa

rahoitusasiantuntija Mika Villa, mika.villa@ely-keskus.fi, puh. 0295 022 776.

Kuka voi hakea?

Rahoituksen hakijoina (tuensaajat) voivat olla erilaiset yhteisöt, esimerkiksi kunnat, koulutus- ja kehittämisorganisaatiot, yritykset, säätiöt ja yhdistykset. Mahdolliset tuensaajat vaihtelevat erityistavoitteittain, tarkemmat tiedot löytyvät rakennerahasto-ohjelmasta.

Minkä verran rahoitusta voi hakea?

ELY-keskuksen tuki voi olla 50-80 % hankkeen kustannuksista, pääsääntöisesti enintään 75 %; korkeammat tukitasot edellyttävät erityisperusteluita. Lopullinen tukitaso määräytyy rahoituspäätöstä edeltävissä rahoitusneuvotteluissa. Kaikissa hankkeissa on oltava ELY-keskuksen myöntämän ESR- ja valtion vastinrahoituksen lisäksi myös muuta rahoitusta. Hakijan (ja mahdollisten osatoteuttajien) on osallistuttava myös itse hankkeen rahoittamiseen (omarahoitusosuus).

ESR-hankkeen omarahoituksessa voidaan tietyin edellytyksin käyttää Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) myöntämää avustusta, mikäli hankkeen toiminnalla on yhtymäpintoja STEA:n avustuslinjausten kanssa. STEA-avustusta voidaan kohdentaa vain STEA-avustuskelpoisten järjestöjen toteuttamien hankkeiden omarahoitusosuuteen. Lisätietoja STEA:n avustuksista saa osoitteesta www.stea.fi.

ESR- ja valtion rahoitus maksetaan hanketoteuttajalle toteutuneiden kustannusten perusteella jälkikäteen. Tietyin edellytyksin hanketoteuttajalle voidaan maksaa osa rahoituksesta enakkona, lisätietoa: www.rakennerahastot.fi > Hanketoimijalle > Ohjeita tuensaajalle > Maksatuksen hakeminen.

Miten rahoitusta haetaan?

Rahoitusta haetaan täyttämällä sähköinen hakulomake EURA2014-järjestelmässä osoitteessa <https://www.eura2014.fi/hakija>. Hakemusta täytettäessä hakijan on tärkeää perehtyä tarkoin **järjestelmästä löytyviin hakemuksen täyttöohjeisiin**.

Hakemus osoitetaan Keski-Suomen ELY-keskukselle ja jätetään EURA2014 -järjestelmässä viranomaiskäsitelyyn **viimeistään 1.10.2019**. Haun päättämispäivämäärän jälkeen viranomaiskäsitelyyn jätetyt hakemukset siirtyvät käsiteltäväksi seuraavan hakukierroksen yhteydessä.

Hakemuksen viranomaiskäsitelyyn jättämisessä kannattaa huomioida, että EURA2014-järjestelmä estää virheellisesti täytetyn hakemuksen jättämisen viranomaiskäsitelyyn. Hakemuksen mahdollisia puutteita voi tarkastella koko hakemuksen täyttöprosessin ajan ”Tarkista”-toiminnon avulla.

Tarkemmat ohjeet hakemuksen laatimisesta löytyvät tämän ohjeen kohdasta 3 ”Ohjeita hakemuksen laatimiseen”. Lisätietoja antavat tarvittaessa myös ELY-keskuksen rahoitusasiantuntijat (ESR). Yhteystiedot löytyvät [rakennerahastot.fi](http://www.rakennerahastot.fi) -sivustolta: <http://www.rakennerahastot.fi/web/lansi-suomen-suuralue/ely>

Miten hankkeet arvioidaan?

Hankkeiden arvioinnissa käytetään rakennerahasto-ohjelman seurantakomitean hyväksymiä arviointiperusteita, jotka löytyvät osoitteesta www.rakennerahastot.fi > Hakijalle > Hankkeiden yleiset ja erityiset valintaperusteet.

Hankkeiden on täytettävä **kaikki ohjelman yleiset valintaperusteet** tullakseen valituiksi.

Erityiset valintaperusteet ovat erityistavoitekohtaisia ja nostavat esille ne hakemukset, jotka vastaavat parhaiten ohjelma-asiakirjan erityistavoitteiden sisältöä sekä ohjelmassa määriteltyjä horisontaalisia periaatteita (tasa-arvo, yhdenvertaisuus, kestävä kehitys ja EU:n Itämeren alueen strategian tukeminen). Erityiset valintaperusteet pisteytetään asteikolla 1-5, minkä lisäksi niille on määritelty painoarvot. **Tähän hakuun asetetut erityisten valintaperusteiden painoarvot löytyvät hakuohjeen liitteenä olevista taulukoista.**

Rahoittava viranomaisena on lisäksi määritellyt yhden **alueellisen valintaperusteen**: ”Hanke tukee toteutusalueen maakuntaohjelmien tavoitteita”. Tämä valintaperuste pisteytetään asteikolla 1-5.

Hakemuksen on arvioinnissa saatava **vähintään puolet sekä erityisten että alueellisten valintaperusteiden painotetuista pisteistä**, jotta sitä voidaan harkita rahoitettavaksi.

Rahoittavan viranomaisen lisäksi hakemukset käsitellään kunkin maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä (MYRS) ja maakunnasta riippuen tarvittaessa myös maakunnan yhteistyöryhmässä (MYR).

2. Erityistavoitekohtaiset täsmennykset

Kohderyhmien osalta rahoituksen myöntämistä täsmennetään rakennerahasto-ohjelmassa määriteltyyn seuraavasti:

- Erityistavoitteen 7.1 (Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen) kohderyhmänä eivät tässä haussa ole julkiset työorganisaatiot.
- Erityistavoitteen 9.2 (Kasvu- ja rakennemuutosalojen koulutuksen tarjonnan ja laadun parantaminen) kohdalla rahoitettavien hankkeiden varsinaisiin kohderyhmiin tulee sisältyä mikro- ja pk-yritykset.

Näitä erityistavoitteita koskevilla hankkeilla tulee jo hakemusvaiheessa olla tiedossa riittävä määrä niihin sitoutuneita yrityksiä eli ne tulee sitouttaa hankkeeseen jo hakemusvaiheessa esim. aiesopimuksin tai muulla todennettavissa olevalla tavalla.

3. Ohjeita hakemuksen laatimiseen

Kustannusmallit

Hankkeissa käytetään pääsääntöisesti 17 % flat rate -kustannusmallia.

Perustellusta syystä voidaan myös käyttää:

- Flat rate 15% -kustannusmallia
- Flat rate 40% - kustannusmallia
- Lump sum (kertakorvaus) -kustannusmallia.

Lump sum –kertakorvausmalli sopii pienille hankkeille, joiden tulokset/toimenpiteet voidaan yksiselitteisesti ja selvästi määrittellä jo hakemusvaiheessa ja joissa tulosten saavuttamiseen liittyvä riski on vähäinen. Tällaisia hankkeita voivat olla esimerkiksi hankkeet, joissa on yksi tavoite sekä hankkeet, jotka perustuvat kertaluonteisen toimenpiteen toteuttamiseen. Kertakorvausmallin mukaisissa hankkeissa julkisen rahoituksen (EU/valtio + kuntaraha + muu julkinen rahoitus) määrä voi olla korkeintaan 100 000 €. Julkisen tuen lisäksi hankkeen rahoituksessa voi olla mukana myös yksityistä rahoitusta.

Kertakorvaukseen perustuvan hankkeen suunnittelussa on otettava huomioon, että hankehakemuksessa hakijan on kuvattava hankkeensa tavoitteet/tulokset, toimenpiteet, toiminnan kohderyhmä sekä hankkeen kustannusarvio realistisesti, yksilöidysti sekä yksiselitteisesti. Hankkeen tulosten määrittelyä varten hankkeessa on tuotettava aineistoa, jolla hankepäätöksessä hyväksytyt tulokset/toimenpiteet voidaan todentaa. Kertakorvausmallin soveltamiseen perustuvien hankehakemusten käsittelyssä noudatetaan normaaleja tukijärjestelmäkohtaisia säädöksiä mm. rahoitukseen vaadittavista omarahoitusosuuksista, myönnettävän tuen enimmäismäärästä, kustannusten tukikelpoisuudesta sekä tuettavan toiminnan pysyvyydestä. Tämän lisäksi hankehakemusten arvioinnissa sovelletaan ohjelma-asiakirjaa Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020 Suomen rakennerahasto-ohjelma sekä seurantakomitean asettamia yleisiä ja erityisiä valintakriteereitä kuten muidenkin hankehakemusten arvioinnissa. Kertakorvausrahoitusta ei voida myöntää hankkeisiin, joiden valintamenettely perustuu kansallisen hankintalain (348/2007) mukaiseen julkiseen hankintaan.

Lisätietoja käytettävissä olevista kustannusmalleista löytyy osoitteesta www.rakennerahastot.fi >Hanketoimijalle > Ohjeita tuensaajalle > Yksinkertaistetut kustannusmallit. Tietoa löytyy myös EURA2014-järjestelmästä. Jos haluat käyttää vaihtoehtoisia kustannusmallia niin ole vielä yhteydessä rahoittajaan.

Osallistujat ESR-hankkeissa

Mikäli kehittämishankkeen toiminta kohdistuu työttömiin henkilöihin, on hankkeen toimenpiteistä ja yhteistyöstä (mm. asiakasohjaus) **keskusteltava TE-toimiston kanssa ennen rahoituksen hakemista**. Yhteistyön sisältö tulee kuvata hakemuslomakkeessa. Asiakasohjaus hankkeeseen on kuitenkin hankkeen toteuttajien vastuulla.

Mikro- ja pk-yrityksiin kohdistuvissa hankkeissa tulee olla tiedossa riittävä määrä niihin sitoutuneita yrityksiä ja **ne tulee sitouttaa hankkeeseen jo hakemusvaiheessa** esim. aiesopimuksin tai muulla todennettavissa olevalla tavalla. Ole yhteydessä rahoitusasiantuntijaan, mikäli olet epävarma missä tapauksissa yrityssitoumukset

hakemuksen liitteenä tarvitaan.

Julkiset työvoimapalvelut ESR-hankkeissa

Julkisia työvoimapalveluja voidaan toteuttaa ESR-hankkeissa palkkatuen osalta enintään 31.12.2019 saakka ja työvoimakoulutuksen ja valmennuksen osalta 30.4.2020 saakka. Palkkatukipäätökset sekä koulutuksiin ja valmennuksiin liittyvät sopimukset tulee päättää viimeistään em. päivämäärinä.

Em. aikatauluista johtuen Keski-Suomen ELY-keskus ei tässä haussa enää suosittele hakijoita hakemaan palkkatukea, työvoimakoulutusta tai valmennusta koskevaan toimintaan (rinnakkaishankkeet) ESR-rahoitusta.

Mitä ennen hanketta ja mitä sen jälkeen?

Hakemuksessa on selvitettävä, miten suunnittelussa on huomioitu hankkeen kannalta merkityksellisten aiempien hankkeiden tulokset tai muu alan kehittämistyö. Lisäksi on selvitettävä, miten toimintaa jatketaan tai tuloksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen.

Tukea ei saa käyttää yleisenä toimintatukena. Tuensaajalla on oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset toteuttaa hanke. Tuensaajalla on myös oltava valmiudet vastata toiminnan jatkuvuudesta hankkeen päättymisen jälkeen tai toiminta on oltava siirrettävissä jonkun muun nimetyn tahon vastuulle. Kehittämishankkeen tulosten on oltava yleisesti hyödynnettävissä.

Hakemuslomakkeeseen, rakennerahasto-ohjelmaan sekä EURA2014-järjestelmässä oleviin ohjeisiin tulee tutustua huolellisesti. Hanketta suunniteltaessa tulee etukäteen harkita, mihin rakennerahasto-ohjelman toimintalinjoista ja erityistavoitteista hanke kuuluu. On tärkeää valita oikea toimintalinja, koska hakemuksen muut sisällöt muotoutuvat sen mukaisesti. Hakemusta voi muokata aina siihen asti, kunnes jättää sen viranomaiskäsitteilyyn.

Yhteishankkeessa vain päätoteuttaja käyttää EURA2014 -järjestelmää. Toteuttajien välillä tulee olla sopimus, jolla päätoteuttaja valtuutetaan edustamaan osatoteuttajia. Tämä sopimus tulee toimittaa hakemuksen liitteenä.

Hakemuksen jättäminen

EURA2014-järjestelmän sähköisiin asiointipalveluihin kirjaudutaan verohallinnon tarjoaman maksuttoman Katso-tunnistautumispalvelun kautta, joka tarjoaa kaksi erilaista työ- ja elinkeinoministeriön palveluihin kuuluvaa roolia:

1. **TEM EURA 2014 – asiointi/nimenkirjoittajat** voi täyttää ja tallentaa hakemuksia sekä jättää ne viranomaiskäsitteilyyn (vastaa henkilöä, joka allekirjoittaisi hakemuksen, mikäli ne toimitettaisiin paperilla)
2. **TEM EURA 2014 – asiointi/valmistelija** voi täyttää ja tallentaa hakemuksia, mutta ei voi jättää niitä viranomaiskäsitteilyyn.

Lisäksi Katso – pääkäyttäjällä on aina mahdollisuus täyttää hakemuksia ja jättää ne viranomaiskäsitteilyyn ilman erillistä EURA 2014 –asiointiroolia.

Katso-tunnisteesta saat lisätietoa osoitteesta <https://yritys.tunnistus.fi> sekä Verohallinnon

sivuilta: <http://www.vero.fi>

Hakemuksen liitteet

- Päätös tai sopimus (vähintään aiesopimus) muusta ulkopuolisesta rahoituksesta (ei päähakijan/osatoteuttajien omarahoituksesta).
- Yhteishankkeissa päähakijan ja osatoteuttajien väliset aiesopimukset hankeyhteistyöstä.
- Mikro- ja pk-yrityksiin kohdistuvien hankkeiden osalta hankkeeseen osallistuvien yritysten kanssa tehdyt aiesopimukset tai muut yritysten sitoutumisen todentavat dokumentit.
- Verottajan tai muu vastaava selvitys päähakijan ja osatoteuttajien arvonlisäveromenettelystä ko. hankkeessa, mikäli arvonlisäverokulut sisältyvät hankkeen kustannuksiin. Selvitys arvonlisäveromenettelystä pyydetään viimeistään siinä vaiheessa kun hanke on päätetty rahoittaa.

4. Maakuntakohtaiset painotukset

Länsi-Suomen alueellinen ESR-rahoitus jakaantuu maakuntakohtaisiin kehyksiin ja ESR-rahoituksen määrä vaihtelee maakunnittain ja toimintalinjoittain. Alla on mainittu mahdolliset maakuntakohtaiset painotukset, joihin hankehakemusten toivotaan tässä haussa erityisesti vastaavan.

Etelä-Pohjanmaa

Kaikki toimintalinjat ja erityistavoitteet ovat haussa mukana.

Etelä-Pohjanmaalla hakijoita kannustetaan valmistelemaan erityisesti oppilaitoksista valmistuvien ja työnhakijoiden osaamisen ja yritysten rekrytointitarpeiden osuvuuden parantamiseen tähtääviä hankkeita. Myös työllistävien alojen koulutuksen huokuttelevuuden ja vetovoiman edistämiseen toivotaan opintojen sujuvoittamiseen kehittämishankkeita niille aloille, joissa on voimakas työvoiman kysyntä ja pienet hakijamäärät.

Keski-Suomi

Kaikki toimintalinjat ja erityistavoitteet ovat haussa mukana.

Keski-Suomessa hakijoita kannustetaan valmistelemaan kehittämishankkeita etenkin Saarijärvi-Viitasaari seudulle. Keski-Suomen maakunnan rahoituskehyksestä n. 36 prosenttia kohdentuu Saarijärvi-Viitasaari seudulle.

Keski-Pohjanmaa

Kaikki toimintalinjat ja erityistavoitteet ovat haussa mukana.

Toimintalinjassa 3 haetaan hankkeita, joilla pyritään helpottamaan maakunnan työvoimapulaa.

Toimintalinjassa 4 haetaan myös hankkeita, joissa kehitetään koulutuksesta työelämään siirtymistä tukevia palveluja ja palvelupolkuja yhteistyössä olemassa olevien palvelujärjestelmien, kuten esimerkiksi oppisopimuskoulutuksen kanssa.

Toimintalinjassa 5 rahoitetaan ohjelma-asiakirjan mukaisia hankkeita.

Mikäli hankkeen rahoitukseen aiotaan hakea kunnilta ulkopuolista kuntarahoitusta, hakijoita pyydetään jättämään kuntarahahakemukset KPKuntaraha.fi -sivustolle samalla, kun ESR-hankehakemus jätetään viranomaiskäsittelyyn EURA:ssa.

Pirkanmaa

Kaikki toimintalinjat ja erityistavoitteet ovat haussa mukana.

Pirkanmaalla hakijoita kannustetaan valmistelemaan kehittämishankkeita toimintalinjoissa 3 (Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus) ja 4 (Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen) erityisesti seuraaviin teemoihin:

Työhyvinvoinnilla tuottavuutta. Erityisesti nopeat ja konkreettiset kokeilut, joita voidaan tarvittaessa kokeilun kokemusten perusteella laajentaa useampivuotisiksi hankkeiksi (esim. sote-alan houkuttelevuuden, työssä jaksamisen ja tuottavuuden lisääminen työhyvinvoinnin keinoin pk-yrityksissä; haja-asutusalueiden ja maaseudun pienyrittäjien ja yritysten henkilökunnan työhyvinvoinnin ja työn tuottavuuden parantaminen vertaisverkostoilla sekä yrittäjien ja työntekijöiden osaamisen kehittämisellä).

Toimialojen uudistumisen ja kehityksen tukeminen, esimerkiksi toimialan uudistuminen ja osaamisen turvaaminen yhteistyössä alueen eriasteisten oppilaitosten kanssa. Yhteistyön tähtäimenä osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen, alan kehittyminen ja työllistäminen alueella, sekä uusien innovaatioiden ja toimintatapojen esim. valmistavan teollisuuden digitalisaation, tekoälyn hyödyntämisen, rakentamisen laatutekijöiden ja resurssiviisauden edistäminen (materiaalihokkuus, cleantech, kierrätys, päästöjä minimoiva logistiikka, tietoturvakysymykset). Toimialojen sukupuolittuneisuuden purkaminen mm. toiselle asteelle siirtyville kohdistettavilla toimenpiteillä. Millaisilla koulutuksellisilla ja osaamista lisäävillä toimenpiteillä voitaisiin tukea sote-alan osaamisen muuttumista tuotekehitykseksi ja tätä kautta liiketoiminnaksi?

Ammatillisen koulutuksen reformin tukeminen. Erityisesti toivotaan hanke-esityksiä, joissa toteutuu laaja oppilaitos- ja yritys yhteistyö, ml. yrittäjäjärjestöt. Ammatillisen koulutuksen uudistus toteutuu ainoastaan kattavan yritys yhteistyön kautta. Painopisteinä haussa reformin tukemiseksi ovat yritysten kanssa kehitettävät yhteistyömallit yrityksissä tapahtuvaan koulutukseen, oppilaitosten yhteiset kokeilut ja kehittämisideoiden testaus sekä kaikkien opiskelijaryhmien, ml. erityisen tuen tarpeessa olevien, huomioiminen uudistuksen paikallisessa toteutuksessa. Nuorisotyöttömyys ja avun tarpeessa olevien nuorten tavoittaminen palveluihin – mikä on vielä asiakasnäkökulmasta kokeilematta, miten ratkaista nuorten ohjauksen saumat ja ongelmat? Millaisilla malleilla saadaan turvattua nuorille ja nuorille aikuisille toisen asteen koulupolut esimerkiksi peruskoulun tai harrastustoiminnan kautta?

Yritysten rekrytointitarpeiden ja osaamisen parempi osuvuus (mm. projektiosaaminen ja projektijohto sekä digivalmiudet) eri koulutusasteilla (ml. täydennyskoulutus) ja toimialoilla. Esimerkiksi yritysten ja oppilaitosten henkilöstön osaamisen uudet mallit sekä opintosisältöjen ja opintojen rakenteen pilotit ja kokeilut, jotka parantavat valmistuvien työelämävalmiuksia.

Opintojen jälkeinen suuntautuminen työelämään ja jatkokoulutukseen, mahdollisesti täydentävän koulutuksen kautta. Esimerkiksi lukion heikosti suorittaneiden tukeminen lukio-opintojen loppuvaiheessa jatko-opintoihin tai töihin oppilaitosten opojen ja/tai yritysten uudenlaisten toimintatapojen ja yhteistyömallien kehittämällä. Nivelvaiheen toimenpiteiden vaikuttavuuden parantamiseen tähtäävät laajat yhteistyöhankkeet. Opinto-ohjauksen toimintamallien kehittäminen ja opinto-ohjauksen parempi kattavuus ja vastaavuus tuen laadullisiin tarpeisiin ja määrään toisella asteella. Opettajien sekä erilaisten tukihenkilöiden yhteistyömallien rakentaminen.

Koulutuksen työelämävastaavuuden parantaminen organisaatiouudistuksissa, esimerkiksi Tampereen korkeakoulu yhteisön yhteistyön tiivistämisessä, sosiaali- ja terveysalan koulutuksen ja työelämän paremman integraation kehittäminen, sekä hyvistä opiskeluaikaisista työelämäyhteyksistä ja -käytännöistä oppiminen erilaisissa koulutusverkostoissa.

Toimintalinjassa 5 (Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta) kannustetaan erityisesti laajoihin kehittämishankkeisiin, jotka tukevat keskeisten toimijoiden ennaltaehkäisevää ja monialaista yhteistyötä palveluiden tehokkaassa integroimisessa ja integroivan asiakastyön vaikuttavuuden lisäämisessä (esimerkiksi sote-uudistuksessa tunnistetut haasteet asiakaslähtöisessä palveluintegraatiossa, palveluohjauksessa ja palvelukokonaisuuksien muotoilussa, ylisukupolvellisen syrjäytymisen ja köyhyyden ennaltaehkäisemisen mallit). Kuinka osallisuutta tukevat lähi- ja arkipalvelut voitaisiin tuottaa tulevaisuudessa? Kuinka näissä palveluissa asioimista ja toisaalta palveluihin vaikuttavaa osallisuutta voitaisiin tukea (toimintamallit)?

Pohjanmaa

Kaikki toimintalinjat ja erityistavoitteet ovat haussa mukana.

Satakunta

Kaikki toimintalinjat ja erityistavoitteet ovat haussa mukana.

Satakunnassa hakijoita kannustetaan valmistelemaan kehittämishankkeita toimintalinjoissa 3 (Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus) ja 4 (Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen) erityisesti seuraaviin painopisteisiin ja teemoihin:

Oppilaitosten ja yritysten yhteistyönä kehitetään toimintamalleja ja yhteistyön tapoja joilla lisätään

- o osaavan työvoiman saatavuutta aloilla joissa on voimakas työvoiman kysyntä (teknologiateollisuus, automaatio/robotiikka, sähköautomaatio),
- o eri kouluasteilla ja toimialoilla opintosisältöjen ja yritysten rekryointitarpeiden osuvuutta,
- o valmistuvien työelämävalmiuksia,
- o nuorten, mukaan lukien maahanmuuttajanuorten työelämävalmiuksien vahvistamista
- o oppilaitoksista valmistuvien ja valmistuneiden työllistymistä ja siirtymiä jatko-opintoihin,
- o ammatillista ja alueellista liikkuvuutta

Toimintalinjassa 4 (Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen) hakemuksia toivotaan

erityisesti seuraaviin teemoihin:

- o toisen asteen reformin toimeenpanon tukeminen erityisesti yritysysteistyön ja pk-yritysten näkökulmasta
- o opiskelijoiden siirtymistä oppilaitoksesta ja asteelta toiselle tukevat toimet, opintopolkujen yhtenäisyyttä tukevat toimet, oppilaitosten yhteistyötä tukevat toimet, digitaalisten palvelujen kehittäminen
- o osatutkintojen suorittamisen sujuvoittaminen; tähän liittyvän ohjauksen kehittäminen, tietojärjestelmien kehittäminen, tavoitteena esim. osatutkintotarjotin
- o oppisopimusta ja koulutussopimusta yhdistävien mallien kehittäminen
- o koulutuksen vetovoiman ja houkuttelevuuden edistäminen niillä aloilla, joissa on voimakas työvoiman kysyntä ja pienet hakijamäärät (esim. teknologiateollisuuden alat)

Varsinais-Suomi

Kaikki toimintalinjat ja erityistavoitteet ovat haussa mukana.

Varsinais-Suomessa hakijoita kannustetaan valmistelemaan kehittämishankkeita erityisesti seuraaviin teemoihin:

Alueen ikääntyville työttömille työhakijoille suunnatut hankkeet, jotka sisältävät uusia avauksia ja toimenpiteitä heidän työmarkkinoille pääsemisensä tukemiseksi ja/tai työssä pysymiseksi.

Syrjäytyneiden tai syrjäytymisvaarassa olevien nuorten elämänhallintaan sekä koulutukseen/työelämään ohjautumista tukevat uusia avauksia sisältävät hankkeet.

Yrittäjyys yhtenä työllistymisen vaihtoehtona. Yrittäjyyden edistämiseen tähtäävät hankkeet, jotta yleinen ymmärrys, tietoisuus ja kiinnostus yrittämistä kohtaan kasvaa.

Korkeakouluopinnoissa keskeyttäneiden kartoittaminen sekä ohjaus ja neuvonta aloille, joilla Varsinais-Suomessa on pulaa työvoimasta.

Alueen ulkomaisille kausityöntekijöille suunnatut hankkeet, joissa kartoitetaan kausityöntekijöiden osaamista ja kehitetään toimia heidän kiinnittymisekseen pysyvämmiin alueen työmarkkinoille

Varsinais-Suomessa haetaan tässä haussa myös hankehakemuksia, joilla edistetään Suomen rakennerahasto-ohjelman mukaista kansalaistoimijalähtöistä paikallista kehittämistä kaupunkialueilla. Toteutusalueena ovat Kaarinan, Raision, Salon ja Turun kaupunkimaiset keskusta-alueet. Toteutuksessa tulee olla mukana paikallisia kolmannen sektorin toimijoita. Hankkeen pää- ja osatoteuttajien (tai tuen siirron saajien) on oltava tiedossa jo hankehakemusta jätettäessä.

Kansalaistoimijalähtöiseen paikalliseen kehittämiseen liittyvä hanketoiminta rahoitetaan rakennerahasto-ohjelman toimintalinjan 5 (Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta) rahoituksesta. Varsinais-Suomessa on varattu tarkoitukseen vuositasolla noin 50 000 euroa ESR-rahoitusta. Hankehakemusten on sisältönsä puolesta sovittava rakennerahasto-

ohjelman erityistavoitteeseen 10.1. Hanketoimenpiteillä tulee edistää työmarkkinoilla kaikkein heikoimmassa asemassa olevien etenemistä kohti työmarkkinoita.

LISÄTIETOA JA YHTEYDENOTOT

Lisätietoja antavat ELY-keskuksen rahoitusasiantuntijat (ESR). Yhteystiedot löytyvät rakennerahastot.fi -sivustolta:

<http://www.rakennerahastot.fi/web/lansi-suomen-suuralue/ely>

5. Hankeaamupäivät

Keski-Suomen ELY-keskus järjestää ennen haun päättymistä alueellisia hankeaamupäiviä. Tilaisuuksissa annetaan mm. vinkkejä hyvän hankehakemuksen laatimiseen. Seuraa hankeaamupäiviä koskevaa ilmoittelua www.rakennerahastot.fi -sivulla ja muista ilmoittautua.

ESR-valintaperusteet / Keski-Suomen ELY-keskus

Erityiset valintaperusteet painotuksineen (1.10.2019 päättyvä haku)

Erityistavoite 6.1 Nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen	Painotus %
- Hankkeen toimenpiteillä edistetään työllisyyttä välittömästi tai välillisesti.	15
- Hankkeessa kehitetään uudenlaisia ratkaisuja tai tuotetaan erityistä lisäarvoa olemassa oleviin palveluihin ja/tai toimintamalleihin heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllisyyden edistämiseksi.	20
- Hanke vastaa osaltaan tunnistettuihin paikallisiin/alueellisiin työvoimatarpeisiin.	15
- Hanke edistää toimijoiden yhteistyötä ja/tai monialaisten palvelujen hyödyntämistä koordinoitusti.	20
- Hanke kohdistuu erityisesti nuoriin tai ikääntyviin.	10
- Hanke tukee sukupuolten välistä tasa-arvoa.	5
- Hanke tukee yhdenvertaisuutta.	5
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita.	5
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa.	5
Yhteensä	100
Alueelliset valintaperusteet (pisteet 1-5):	
Hanke tukee toteutusalueen maakuntaohjelmien tavoitteita.	100
Yhteensä	100

Erityistavoite 7.1 Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen	Painotus %
- Hankkeen toimenpiteillä edistetään työhyvinvointia ja/tai työn tuottavuutta välittömästi tai välillisesti.	25
- Hankkeessa kehitetään uudenlaisia ratkaisuja tai tuotetaan erityistä lisäarvoa olemassa oleviin toimenpiteisiin yritysten ja organisaatioiden uudistumisen ja kilpailukyvyn edistämiseksi.	25
- Hanke edistää toimijoiden verkottumista ja/tai erilaisia yhteistyön muotoja.	15
- Hanke edistää - erityisesti ikääntyvien - työurien pidentämistä ja työllisyyttä.	10
- Hankkeen toimenpiteet edistävät vähähiilistä taloutta.	5
- Hanke tukee sukupuolten välistä tasa-arvoa.	5
- Hanke tukee yhdenvertaisuutta.	5
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita.	5
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa.	5
Yhteensä	100
Alueelliset valintaperusteet (pisteet 1-5):	
Hanke tukee toteutusalueen maakuntaohjelmien tavoitteita.	100
Yhteensä	100

Erityistavoite 8.1 Työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaisen eriytymisen lieventäminen	Painotus %
- Hankkeen toimenpiteillä edistetään naisten ja miesten työllistymistä välittömästi tai välillisesti aloille tai tehtäviin, joissa he ovat vähemmistösukupuolen edustajia.	15
- Hankkeessa kehitetään uudenlaisia ratkaisuja tai tuotetaan erityistä lisäarvoa olemassa oleviin toimenpiteisiin sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi.	20
- Hankkeessa syntyy tasa-arvoa edistäviä konkreettisia tuloksia.	15
- Hanke edistää toimijoiden yhteistyötä.	10
- Hanke kohdistuu erityisesti yrittäjinä toimiviin naisiin tai syrjäytymisvaarassa oleviin miehiin.	15
- Hanke vastaa osaltaan paikallisiin/alueellisiin työvoimatarpeisiin.	10
- Hanke tukee yhdenvertaisuutta.	5
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita.	5
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa.	5
Yhteensä	100
Alueelliset valintaperusteet (pisteet 1-5):	Painotus %
Hanke tukee toteutusalueen maakuntaohjelmien tavoitteita.	100
Yhteensä	100

Erityistavoite 9.1 Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen	Painotus %
- Hankkeen toimenpiteillä edistetään välittömästi tai välillisesti koulutuksesta koulutukseen tai työelämään siirtymistä tai muita siirtymiä työelämän muutosvaiheissa.	20
- Hankkeessa toimenpiteillä edistetään koulutuksessa aliedustettuihin ryhmiin kuuluvien osaamista ja sitä kautta työllistymismahdollisuuksia.	10
- Hankkeessa kehitetään uudenlaisia ratkaisuja, edistetään ennakoivaa lähestymistapaa tai tuotetaan erityistä lisäarvoa olemassa oleviin toimenpiteisiin.	20
- Hanke edistää toimijoiden yhteistyötä.	20
- Hanke kohdistuu erityisesti nuoriin.	10
- Hanke tukee sukupuolten välistä tasa-arvoa.	5
- Hanke tukee yhdenvertaisuutta.	5
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita.	5
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa.	5
Yhteensä	100
Alueelliset valintaperusteet (pisteet 1-5):	Painotus %
Hanke tukee toteutusalueen maakuntaohjelmien tavoitteita.	100
Yhteensä	100

Erityistavoite 9.2 Kasvu- ja rakennemuutosalojen koulutuksen tarjonnan ja laadun parantaminen	Painotus %
- Hankkeen toimenpiteillä lisätään paikallisten, alueellisten tai kansallisten kasvu- tai rakennemuutosalojen tarvitseman koulutuksen tarjontaa, laatua ja osuvuutta.	25
- Hankkeessa kehitetään uudenlaisia ratkaisuja tai tuotetaan erityistä lisäarvoa olemassa oleviin toimenpiteisiin.	20
- Hanke vastaa osaltaan paikallisiin/alueellisiin tai kansallisiin työvoiman osaamistarpeisiin ja edistää siten työllisyyttä.	10
- Hanke edistää koulutuksen tarjoajien ja työnantajien yhteistyötä.	25
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja erityisesti vähähiilisen talouden edistämistä.	5
- Hanke tukee sukupuolten välistä tasa-arvoa.	5
- Hanke tukee yhdenvertaisuutta.	5
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa.	5
Yhteensä	100
Alueelliset valintaperusteet (pisteet 1-5):	
Hanke tukee toteutusalueen maakuntaohjelmien tavoitteita.	100
Yhteensä	100

Erityistavoite 10.1: Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen	Painotus %
- Hankkeen toimenpiteillä edistetään osallistujien etenemistä kohti työelämää.	20
- Hankkeessa kehitetään uudenlaisia ratkaisuja tai tuotetaan erityistä lisäarvoa olemassa oleviin työ- ja toimintakykyä lisääviin palveluihin ja/tai toimintamalleihin.	20
- Hanke edistää toimijoiden yhteistyötä ja/tai monialaisten palvelujen hyödyntämistä koordinoitusti.	15
- Hanke kohdistuu erityisesti ryhmiin, joiden sosiaalinen osallisuus on uhatuin.	15
- Hanke vahvistaa kansalaistoimijälähtöisiä toimintatapoja.	10
- Hanke tukee sukupuolten välistä tasa-arvoa.	5
- Hanke tukee yhdenvertaisuutta.	5
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita.	5
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa.	5
Yhteensä	100
Alueelliset valintaperusteet (pisteet 1-5):	
Hanke tukee toteutusalueen maakuntaohjelmien tavoitteita.	100
Yhteensä	100